

P. D. F. Murray. *Biology, an introduction to medical and other studies*. Macmillan & Co, Londen. 1950. VI + 600 pag., 25 sh.

De biologische opleiding van onze studenten bestaat in wezen uit het onderwijs in een aantal „vakken”: zoölogie, botanie, genetica etc. De betrokken docenten maken de studenten vertrouwd met het hun toegevoegde part en niemand vraagt zich af of het programma wel leidt tot de zo zeer gewenste synthese, of de student aan het eind van zijn opleiding enig biologisch inzicht heeft gekregen. Natuurlijk is het prachtig als hij tijdens zijn studie zelf de in de gehele levende natuur geldende principes ontdekt, doch zulk een intellectuele prestatie mag men van de gemiddelde student niet verwachten. Evenmin mag men hem het voorrecht van het doorzien van een stuk der levende natuur onthouden door in deze alles op eigen activiteit te laten aankomen: er moet welbewust onderwijs worden gegeven in de biologie.

Met dit doel schreef P. D. F. Murray zijn *Biology, an introduction to medical and other studies*. In dit merkwaardige boek tracht hij het boven omschreven ideaal op de volgende wijze te bereiken: ten eerste geeft hij een aantal feiten uit de meest verscheiden delen der biologische wetenschap en ten tweede beproeft hij telkens de onderlinge samenhang van deze feiten in het patroon van de biologie duidelijk te maken. Daarbij doorbreekt hij herhaaldelijk en welbewust de klassieke grenzen tussen de biologische vakken b.v. tussen de botanie en de zoölogie.

Essentieel van dit boek is dus de poging tot synthese, de feiten zijn eigenlijk een noodzakelijk kwaad. Had de auteur ervan overtuigd kunnen zijn, dat zijn lezers die feitenkennis paraat hebben? Waarschijnlijk niet en wij zullen dus met het compromis genoeg moeten nemen. Dat neemt niet weg, dat de vrij uitvoerige anatomische en microscopisch-anatomische beschrijvingen zonder schade gemist kunnen worden. De vakman zal in een enkel detail met de auteur van mening kunnen verschillen, doch de algemene indruk is, dat prof. Murray merkwaardig goed op de hoogte is van de meest uiteenlopende biologische specialismen.

Lichte kost biedt Murray ons zeker niet. Ik ben ervan overtuigd, dat oudere studenten en afgestudeerden, vooral ook alle bij het onderwijs aan de tandheelkundige studenten betrokkenen, van zijn betoog zullen profiteren. Een „introdactie” mag het dunkt mij eigenlijk niet heten.

M. T. Jansen

F. Knischewski: *Materialienkunde der Zahntechnik*, Teil II: *Metallkunde*, R. Pflaumverlag, München 1950, 3e Auflage, 192 bladz. 145 Afb., Ingenaaid f 10.75. (Importeurs Meulenhoff & Co. N.V. A'dam).

Blijkens het voorwoord geschreven zowel voor diegenen, die de lagere school met goed gevolg hebben doorlopen, als voor jongelieden met een examen H.B.S., zomede voor oudere dentisten, die hun kennis weer eens wens op te frissen, bezit dit boekje onmiskenbaar een tweeslachtig karakter. Voor de een moet het veel onverteerbaars bevatten, voor de ander is het wat oppervlakkig en onvoldoende. Als repetitorium voor dentisten kan het echter zijn nut wel hebben, doch de tandheekkundige student bijv. zal er beslist niet voldoende aan hebben; hiervoor blijft het te populair geschreven, al kan een ieder er ook veel nuttigs en wetenswaardigs in vinden. Als serieus leerboek voor de tandheekkundige metaalkunde is het dus zeker niet bedoeld; wèl zal het goede diensten kunnen bewijzen voor iedereen, die de tandtechniek beoefent, en in zoverre beantwoordt het dus zeker aan zijn doel. Voor de gemiddelde tandtechniker zal het weliswaar vaak nog te hoog gaan, doch deze kan zulke gedeelten gevoeglijk overslaan. Daarentegen is toch ook weer kennelijk moeite gedaan, om vele begrippen uitvoerig en in eenvoudige bewoordingen op zeer bevattelijke wijze te behandelen voor diegenen, die hierover op school nooit iets hoorden, en schrijver is er zo in geslaagd, om het hoe en waarom der tandtechnische behandeling en verwerking der metalen en hun legeringen in een klein bestek duidelijk te maken. Al blijft dit boekje zijn duidelijke beperktheid houden, het is toch vlot en prettig-leesbaar geschreven en van vele duidelijke afbeeldingen, grafieken en tabellen voorzien. Onjuistheden staan er gelukkig niet in, dank zij de correctie door enige deskundigen op het gebied der metaalkunde. Verder kan men voor de uitvoering alleszins waardering koesteren.

Van Daalen

Dr. med. dent. Willy Geier, *Die Problematik der partiellen Prothese*. Uitgave: „Zahnärztliche Welt“, Konstanz. 186 blz. met 284 afbeeldingen.

Zoals op de omslag te lezen staat, heeft de auteur met minutieuze ijver een overzicht trachten te geven van de ontwikkeling van de partiële prothese in de afgelopen dertig jaren. En inderdaad een overzichtelijk boek is het geworden; de tekst is kort en zakelijk, het fotomateriaal duidelijk en aangepast aan de beschreven gevallen en constructies.

Na een inleiding over tandvervanging of prothetiek, waarin de verschillende richtingen worden weergegeven omtrent belasting versus ontlasting, volgt een hoofdstuk betreffende de principes voor opstelling van een gesteunde prothese; de onzekere pogingen van voor dertig jaren, de technische verbetering in de loop van de tijd, het voortdurend zoeken naar een biologisch aanvaardbare vervanging van de verloren gegane elementen.

Alle uitwassen, gevolg van eenzijdig mechanisch denken, die zich uit dien hoofde konden voordoen worden aan een beschouwing onderworpen, waarna tenslotte de schrijver terecht komt bij de huidige stand van zaken.

Zijn verzuchting dat de meeste „framebouwers” wel technisch goede resultaten bereiken, maar dat het biologische principe vaak ver te zoeken valt, verdient zeker alle aandacht.

Wanneer de schrijver zich zet tot een klasse-indeling worden zijn uiteenzettingen ietwat wijdlopig en bieden geen nieuwe aspecten. Zo ook de beschouwing over het lichten van de beet en correcties van de articulatie.

Naast figuren als Rumpel, Andresen en Häupl wordt ook het werk van auteurs aangehaald wier namen op dit gebied hier vrijwel onbekend zijn en wier opvattingen ietwat naïef, vaak zelfs onbegrijpelijk aandoen.

Interessant is daarentegen het hoofdstuk over de critische analyse van de gesteunde prothese.

De verschillende biologisch verantwoorde mogelijkheden en toepassingen in de loop der tijden, worden op een verdienstelijke manier besproken.

De evolutie van pijlankers naar de hedendaagse gecompliceerde bevestigingen wordt duidelijk uiteengezet. De verankerings-systemen onderwerpt Geier aan een uitgebreide analyse; de verscheidenheid in „scholen” blijkt groot. Hetzelfde geldt voor de geskeletteerde prothese, waarbij jammer genoeg aan de Amerikaanse literatuur weinig aandacht wordt besteed. Het hoofdstuk: Abrasie uit prothetisch oogpunt (een oorspronkelijke beschouwing) geeft een duidelijk beeld van de verschuivingskrachten in de mond, het kip-gevaar en de middelen om dit te omzeilen, end-to-end opstelling bij Karoly-effecten, overbelasting in haar veelzijdigheid van ontstaan en de stand der elementen in het algemeen.

Het boek geeft een ruim overzicht van de publicaties van Duits-Oostenrijkse auteurs en de huidige stand van zaken daar te lande; helaas is de overige literatuur hiermede niet in evenwicht, vooral aan de Amerikaanse prestaties in en na de oorlog is voor mijn gevoel te weinig plaats ingeruimd.

D. J. T. B u i s m a n